

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 019924 18 Увп
Бања Лука, 2.10.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Смиљане Мрша предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхине Турковића чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Б.И. из Б. (у даљем тексту: тужила), заступане по пуномоћнику Д.К. адвокату из Б. против рјешења број ... од 29.11.2016. године Министарства ... (у даљем тексту: тужени), у предмету утврђивања права трајног и несметаног коришћења стана, одлучујући о захтјеву тужиле за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 019924 16 У од 25.12.2017. године, у нејавној сједници одржаној дана 2.10.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Захтјев тужиле да јој тужена надокнади трошкове управног спора по основу састава тужбе и захтјева за ванредно преиспитивање пресуде, као и судских такси, се одбија као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке, одбијена тужба против уводно означеног акта туженог, којим је поништено рјешење Одјељења за комуналне и стамбене послове и послове саобраћаја Града Б. (у даљем тексту: Одјељење Б.) број ... од 15.7.2016. године и предметна управна ствар ријешена тако да се утврђује да тужила нема право трајног и несметаног коришћења једнособног стана у Б., у улици В. М. број 14, спрат осми, стан број 85, укупне корисне површине 42 м² (ранији назив улица И. М.), власништво Града Б., а након смрти Б.Л. носиоца станарског права на том стану, па се налаже тужили да у року од 15 дана, рачунајући од коначности тог рјешења, испразни од лица и ствари и преда стан Граду Б., без права на нужни смјештај, под пријетњом принудног извршења.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да како су управни органи неспорно утврдили да је тужила са носиоцем станарског права закључила уговор о подстанарском односу на неодређено вријеме и предметни стан започела користити 1981. године, а такође са носиоцем станарског права закључила уговор о доживотном издржавању дана 28.2.1990. године, који уговор није остварио своју сврху с обзиром да је носилац станарског права преминуо дана 28.8.1992. године, није било основа да се првостепеним рјешењем утврди тужили право трајног и несметаног коришћења предметног стана. Сходно томе је правилно оспореним актом по жалби В.Б. рођене В., којој је као

привременом кориснику тог стана признато својство заинтересованог лица, одлучено као у диспозитиву оспореног акта, при чему првостепени орган и није поступио према упутама из пресуде Врховног суда Републике Српске број 11 0 У 002081 10 Увп од 29.12.2010. године којом је преиначена пресуда нижестепеног суда број 11 0 У 002081 09 У од 23.2.2010. године (уважењем тужбе и поништењем рјешења туженог број ... од 3.9.2009. године којим је одбијена жалба тужиле против рјешења Одсјека за управно-правне послове Општине Б. број ... од 27.4.1994. године којим је одбијен њен захтјев за доношење рјешења које замјењује уговор о коришћењу предметног стана и наложено јој да се из стана исели, без права на нужни смјештај), под пријетњом принудног извршења, у којој пресуди Врховног суда је наведено да је тужилца још у жалби истакла да је „прећутно“ са даном 14.6.1993. године, а пристанком да стекне станарско право на другом стану који јој је у међувремену био додијељен, одустала од захтјева у предметној правној ствари и предложила да првостепени орган поступак обустави или пак да другостепени орган поништи то првостепено рјешење и сам ријешити управну ствар обустављањем поступка, а о којим жалбеним наводима тужени у том поступку није водио рачуна, имајући у виду да је чланом 119. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) прописано да странка може одустати од свог захтјева у току цијелог поступка. Такође је наведено да како је Законом о приватизацији државних станова („Службени гласник РС“ број 11/00 - 70/06, у даљем тексту: ЗОПДС) који је ступио на снагу дана 29.7.2001. године прописано да се са даном ступања на снагу тог закона, на становима у државној својини не може стећи станарско право, нити се могу примјењивати одредбе Закона о стамбеним односима („Службени лист СР БиХ“ број 13/74 - 36/89 и „Службени гласник РС“ број 19/93 - 31/99, у даљем тексту: ЗОСО), то почев од тог дана орган управе за стамбене послове није надлежан за поступање по захтјеву за утврђивање права на трајно и несметано коришћење стана, па сходно чему је одлука туженог да поништи првостепено рјешење правилна, код чињенице да о предметном стану једино може располагати Град Б., који је и поднио захтјев 1993. године за иселење тужиле, која се у међувремену у предметни стан поново уселила дана 27.2.2008. године без коначне одлуке односно ваљаног правног основа, па како није протекао дужи рок од три године од дана подношења захтјева Града Б. за њено иселење, то је правилно наложено тужилци да се исели из предметног стана.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилца побија њену законитост, због повреде закона и повреде правила о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари, као и повреде права на правично суђење и права на имовину из члана II/3 под е) и к) Устава Босне и Херцеговине односно члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција) и члана 1. Протокола број 1 уз ту конвенцију. Истиче да њена економска заједница која је трајала преко 10 година са Б. Л. као носиоцем станарског права на предметном стану, није прекинута ни његовим боравком у Геријатриском центру у Б. што је (како наводи) доказано правоснажним пресудама у парничном поступку, које није дозвољено преиспитивати и мијењати у управном поступку односно у управном спору, те да је такође протекао и законски рок од три године од дана њеног незаконитог уселења, за њено принудно иселење, у смислу члана 22. став 3. и члана 30. став 1, 2. и 3. ЗОСО, који се примјењује на основу члана 38, 72. и 75. ЗОПДС, тако да су у том смислу оспорени акт и побијана пресуда апсолутно ништави те се оспорени акт и не може принудно извршити. Додаје да је уговор о подстанарском односу, између њеног супруга З.И. и пуномоћника Б.Л. од дана 25.12.1980. године, формално закључен само ради изналагања правне форме да се

изврши замјена једнократног права на додјелу станова између Општине Б. и „Ј.-Т.“ Б., па кад би се и сматрало да је тај уговор био основ њеног становања, онда би последице смрти Б.Л. (28.8.1992. године) постојало незаконито коришћење стана, те су и од тада протекли сви законски рокови за принудно иселење у управном поступку. Истиче да се не може признати својство странке у поступку В.Б. рођеној В., као привременом кориснику стана, против које је, односно постанара именоване В. Б. (јер се именована тада налазила а и сада се налази у Шведској) проведено принудно иселење из предметног стана, насупрот чему је дозвољено и извршено њено (тужиле) поновно уселење дана 27.2.2008. године у предметни стан, у којем је становала и раније са породицом од 25.12.1980. године до 14.6.1993. године, због чега се предметни стан сматра њеним домом у непрекидном трајању око 13 година, које право је настављено поново од 27.2.2008. године. Наводи да је по основу договора између Општине Б. као даваоца предметног стана на коришћење, и „Ј.-Т.“ Б. као даваоца на коришћење стана у Б. у М. улици број 2, дошло до замјене права једнократне додјеле тих станова, уз уважавање да на то пристану она и њен судруг З. (који је био запослен у „Ј.-Т.“ Б., а по којем договору је то предузеће додијелило њима трособан стан у М. улици, па су се они из предметног стана иселили дана 14.6.1993. године, који стан је додијељен на коришћење В.Б.рођеној В., али која права су примјеном Закона о престанку примјене Закона о коришћењу напуштене имовине („Службени гласник РС“ број 38/98 - 16/10) престала, тако да је стан у М. улици враћен ранијем носиоцу станарског права Ј.М. односно његовој супрузи Н., а у предметни стан се она (тужиле) поново уселила по основу закључка о дозволи извршења којим је из предметног стана иселењена В.Б. рођена В. Сматра да све то указује да је оспореним актом повријеђено њено право на дом и имовину, у смислу поменутих одредаба Устава БиХ и Европске конвенције односно Протокола број 1. уз ту конвенцију. Стога предлаже да се побијана пресуда преиначи, тако што ће се оспорени акт поништити односно огласити ништавим а оставити на снази првостепено рјешење Одјељења Б., којим је утврђено да она има право трајног и несметаног коришћења предметног стана, те сходно томе одбити захтјев Града Б. ради њеног иселења из предметног стана, а такође обавезати тужена да јој надокнади трошкове управног спора по основу заступања по пуномоћнику, адвокату, и то за састав тужбе а и предметног захтјева, у износима од по 877,50 КМ, као и таксе на тужбу и пресуду а и предметни захтјев, све у укупном износу од 2.155,00 КМ, са законским затезним каматама од дана доношења пресуде, све у року од 30 дана под пријетњом принудног извршења.

Тужена у одговору на захтјев остаје код разлога оспореног акта и предлаже да се захтјев одбије.

Заинтересовано лице у овом управном спору, Град Б. заступан по Правобранилаштву Републике Српске - Сједиште замјеника Б., у одговору на захтјев истиче да је побијана пресуда правилна, па предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговоре на захтјев, побијану пресуду и оспорени акт, као и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је поменутом пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 У 002081 10 Увп од 29.12.2010. године уважен захтјев тужиле и преиначена пресуда нижестепеног суда број 11 0 У 002081 09 У 23.2.2010. године (тако да је уважена њена тужба против рјешења туженог број ... од 3.9.2009.

године којим је одбијена њена жалба на рјешење Одсјека за управно правне послове Општине Б. од 27.4.1994. године којим је одбијен њен захтјев за доношење рјешења које замјењује уговор о коришћењу предметног стана и наложено јој иселење из стана), а у којој пресуди Врховног суда је наведено да је првостепени орган донио рјешење без провођења посебног испитног поступка, који је био обавезан јер у управној ствари учествују двије странке (подносилац захтјева и давалац стана на корићење) са супротним интересима, при чему и није вођено рачуна о томе да је тужилца у жалби истакла да је „прећутно“ са даном 14.6.1993. године, а пристанком да стекне станарско право на стану у улици М. у Б., одустала од захтева у предметној управној ствари предложивши да првостепени орган донесе рјешење о обустави поступка или да то учини тужени као другостепени орган, о којим наводима се тужени и није изјаснио. Након што је тужени донио ново рјешење којим је поништено то првостепено рјешење, у поновном поступку је проведен посебни испитни поступак и донесено првостепено рјешење, а које је поништено оспореним актом и ријешено тако што је утврђено да тужилца нема право трајног и несметаног коришћења предметног стана, након смрти Б.Л. као носиоца станарског права, те јој наложено да у року од 15 дана, рачунајући од дана коначности оспореног акта, испразни од лица и ствари предметни стан и преда га Граду Б., без права на нужни смјештај, под пријетњом принудног извршења. Побијаном пресудом је оспорени акт оснажен, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Правилно су у побијаној пресуди дати разлози у погледу основаности оспореног акта, којим је утврђено да тужилца није била у економској заједници дужој од 10 година са носиоцем станарског права на предметном стану, Б.Л., са којим је имала закључен уговор о подстанарском односу, а који носилац станарског права је умро дана 28.8.1992. године у Геријатријском центру у Б. у којем је иначе боравио, при чему и није од утицаја што је са њим закључила уговор о доживотном издржавању дана 28.2.1990. године, јер од момента закључења тог уговора па до смрти носиоца станарског права није протекло 5 година, а све у смислу члана 6. став 1. и 2. ЗОСО. У том правцу је у оспореном акту чињенично стање потпуно и правилно утврђено, о чему су и дати ваљани разлози, што је правилно прихваћено побијаном пресудом, које разлоге у потпуности прихвата и овај суд, будући да се не могу довести у сумњу наводима предметног захтјева. При томе је у побијаној пресуди правилно констатовано да је на расправи пред првостепеним органом одржаној дана 14.4.2011. године, утврђено својство заинтересоване странке В.Б. рођеној В., о чему су се учесници у поступку сагласили, сходно чему је именована као активно легитимисана странка у поступку поднијела жалбу против првостепеног рјешења, о којој жалби је одлучено оспореним актом.

Такође није спорно да је тужилца водила и друге поступке у погледу остваривања права на предметни стан, између осталог и пред Министарством за избјегла и расељена лица Републике Српске везано за поврат стана, који поступци у погледу права на предметни стан нису окончани у њену корист, што и не утиче на законитост оспореног акта, због чега не стоје наводи захтјева у погледу повреде тужилиног права на дом и права на имовину, у смислу Устава Босне и Херцеговине односно Европске конвенције и Протокола број 1. уз ту конвенцију.

Исто тако, како је Општина Б., као правни предник Града Б., поднијела захтјев за иселење тужилце из предметног стана дана 8.3.1993. године, па имајући у виду да се тужилца поново уселила у предметни стан дана 27.2.2008. године без ваљаног правног

основа, то је сходно одредби члана 30. став 2. ЗОСО оспореним актом правилно наложено тужиљи да се исели из предметног стана, која одредба није у супротности са ЗОПДС, којим је у члану 77. став 2. прописано да одредбе ЗОСО које су у супротности са тим законом се неће примјењивати, о чему су у побијаној пресуди такође дати правилни разлози, које у свему прихвата и овај суд. Због тога су без основа приговори предметног захтјева о ништавости оспореног акта у том дијелу, а и побијане пресуде.

Из изнесених разлога, по оцјени овог суда, како ни остали наводи предметног захтјева нису могли утицати на другачије одлучивање, доношењем побијане пресуде није остварен ни један од разлога из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а, па се предметни захтјев, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија.

Будући да је захтјев тужиље одбијен, то јој сходно одредби члана 49а. ЗУС-а не припада право на накнаду трошкова подношења предметног захтјева по пуномоћнику адвокату, као ни судске таксе на тај захтјев, а такође ни трошкови састава тужбе а ни судске таксе на тужбу и пресуду, у ком дијелу је побијаном пресудом одбијен захтјев тужиље за накнаду тих трошкова управног спора, сходно чему је и одбијен захтјев тужиље за накнаду свих тих трошкова постављен у предметном захтјеву.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић